

Rendziński, Sylwester

"Ekumeniczny leksykon Kościołów i Wspólnot religijnych województwa warmińsko-mazurskiego", pod red. Władysława Nowaka, Olsztyn 1999 : [recenzja]

Studia Teologiczne 18, 506-507

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ekumeniczny leksykon Kościołów i Wspólnot religijnych województwa warmińsko-mazurskiego, praca zbior. pod red. ks. Władysława Nowaka, Wydział Duszpastercki Kurii Metropolitalnej Archidiecezji Warmińskiej, Olsztyn 1999, ss. 176

W dniach 18 – 25 stycznia 1999 roku w licznych świątyniach poszczególnych wyznań w krainie nad Łyną były organizowane Tygodnie modlitw o Jedność Chrześcijan. Zrodziły one spontaniczną inicjatywę *Ekumenicznego leksykonu Kościołów i wspólnot religijnych województwa warmińsko-mazurskiego*. Z owych spotkań ukształtowała się bowiem świadomość, że wielka ekumenia, opróżniona modlitwą, realizuje się wszędzie tam, gdzie specyfika i odrębne właściwości innych wyznań przestają być barierami, a stają się pomostami do wzajemnego poznawania i porozumienia. Mając to na uwadze, autor redakcji merytorycznej „Ekumenicznego leksykonu”, za aprobatą Metropolity Warmińskiego zwrócił się do Zwierzchników i teologów Kościołów i Wspólnot województwa warmińsko-mazurskiego o przedstawienie swego wyznania z uwzględnieniem ich historii, doktryny, kultu – liturgii, czyli służby Bożej, rozumienia ekumenizmu i prowadzonych dialogów, zakresy działalności oraz danych statystycznych.

Treść leksykonu została podzielona na materiał przedstawiający:

- Kościół Rzymskokatolicki;
- Kościoły wschodnie: Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Staroprawosławna Pomorska Cerkiew;
- Kościół wschodni zjednoczony z Rzymem: Kościół Grekokatolicki;
- Kościoły i wspólnoty chrześcijańskie tradycji zachodniej: Kościół Ewangelicko-augsburski, Kościół Ewangelicko-reformowany, Kościół Ewangelicko-metodystyczny, Kościół Adwentystów dnia siódmego, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Zielonoświątkowy, Kościół Zborów Chrystusowych, Kościół Nowoapostolski;
- Starokatolicki Kościół Polskokatolicki;
- Wspólnoty religijne: Świecki ruch misyjny „Epifania”, Świadkowie Jehowy.

W „*Ekumenicznym leksykonie*” zaprezentowano te Kościoły i Wspólnoty, które mają na terenie województwa warmińsko-mazurskiego swoją strukturę organizacyjną, i których teologowie wyrazili wolę współpracy, a ich dziedzictwo wartości powszechnych istnieje do dziś i na trwałe związało się z kulturą materialną oraz duchową regionu Warmii i Mazur.

Ekumenia uczy nieustannie, że nie ma Kościoła lub wyznania tak ubożego, iż nie byłyby one w stanie z pomocą sobie właściwych środków przyczynić się do wypracowania większego i zjednoczonego kształtu Kościołów chrześcijańskich; i nie ma również wyznania czy Kościoła tak boga-

tego, który nie potrzebowałby ubogacenia siebie ze strony charyzmatów innych wyznań i Wspólnot religijnych. Na drodze wzajemnych spotkań lepiej i głębiej poznawać można nawet własną tradycję. Zaangażowanie w ruch ekumeniczny przynosi w darze błogosławiony owoc w postaci głębszego poznania własnego Kościoła. Przed tym, kto zna tylko swoje wyznanie zamknięte pozostają rozległe obszary pełni wiary chrześcijańskiej, mieniące się kolorami tęczy. Leksykon wyznań chrześcijańskich Warmii i Mazur przybliży nas wszystkim zarówno względem siebie, jak i w jakimś stopniu do realizacji jedności Kościoła Chrystusowego w perspektywie 2000-lecia narodzin Odkupiciela człowieka.

Adresatami lektury „*Ekumenicznego leksykonu*” powinni być przede wszystkim wszyscy ci, którzy noszą chlubne imię chrześcijan, miano uczniów Chrystusa, a przynależą do różnych wspólnot eklezjalnych. Jest on pomocny także młodym chrześcijanom, zdobywającym wiedzę o Bogu, człowieku i świecie w szkołach ponadpodstawowych, a także studentom wyższych uczelni regionu. Poznając wyznanie innych mogą oni wzrastać nie tylko w tolerancji religijnej, ale i miłości wzajemnej, o którą apelował papież Jan Paweł II: „*znosząc siebie nawzajem w miłości (Ef 4,2)*” ...*znaczy więcej niż tylko tolerować... to także usiłować zrozumieć, czuć się wewnętrznie bliskim, chcieć przebywać we wspólnocie, poczuwać się do wspólnoty, to spieszyć, by wspierać, to chcieć współpracować i współtworzyć* (Przemówienie Jana Pawła II w kościele ewangelickim w Warszawie podczas spotkania ekumenicznego, 9 czerwca 1991).

Sylwester Rendziński

Ks. J. W. Czartoszewski, ks. J. M. Dołęga, **Z dziejów chrześcijaństwa w Augustowie.**

Książka „Z dziejów chrześcijaństwa w Augustowie” jest kolejną publikacją zredagowaną przez ks. prof. J. M. Dołęgę oraz ks. mgr J. W. Czartoszewskiego. Tym razem jest to dzieło ukazujące historię Augustowa i jego mieszkańców. Pierwsze spojrzenie na niniejsze opracowanie pozwala dostrzec brak podziału na tzw. części główne, bądź zasadnicze. Odnosi się wrażenie, że jest to jeden zbiór artykułów, które jednakże konsekwentnie rozwijają ukryty w tytule książki cel: ukazanie dziejów chrześcijaństwa w Augustowie. Wskazany cel wiernie realizuje treść pierwszego artykułu ks. mgra Jacka Czartoszewskiego, który prezentuje początki chrześcijaństwa na Ziemi Augustowskiej, historię powstania a następnie rozwoju zarówno samego miasta Augustów, jak i parafii, podnosi kwestię działalności społeczno oświatowej. Ale, jak podkreśla sam Autor, są to jedynie szkice dziejów parafii augustowskiej i to głównie rzymsko - katolickiej. Stąd też opracowanie dotyczące augustowskiego unickiego dekanatu ks. prof. dr hab. W. Je-